

IDAPython ile Otomasyon

written by Mert SARICA | 3 October 2016

Her ne kadar güvenlik araştırmalarında ve zararlı yazılım analizinde hata ayıklayıcı/disassembler olarak Immunity Debugger/OllyDbg araçlarını daha kullanışlı bulsam da, bu durum IDA hata ayıklayıcı/disassembler aracının gücünü ve yeteneklerini hem bireysel hem de kurumsal olarak göz ardı ettiğim anlamına gelmiyor. Özellikle analiz edilen programı kaynak koduna çevirme yeteneği, çok sayıda platform desteği, IDAPython eklentisi , Immunity Debugger'a göre her daim güncellenmesi ve geliştirilemeye devam edilmesi IDA aracını benim için vazgeçilmez kılıyor. Hem bu artılarından dolayı hem de bankacılık zararlı yazılımlarını yakından takip edip analiz eden bir banka için de bankanın lisanslı ticari araçları arasındaki yerini istikrarlı bir şekilde yıllardır korumaya devam ediyor. Bu yazıda örnek bir zararlı yazılım analizinde manuel olarak yapıldığı taktirde oldukça zaman alabilen bir işlemin IDAPython eklentisi ile nasıl hızlandırılabilceğine dikkat çekeceğim. Ayrıca bu yazı Pi Hediye Var #7 oyununun da çözüm yolunu içermektedir.

IDAPython, Python programlama dili ile hazırlanmış olduğunuz betikleri (script), IDA API ve diğer Python modüllerinden de faydalanarak IDA üzerinde kullanmanızı sağlayan oldukça faydalı bir eklentidir. IDAPython eklentisi IDA Professional ve Starter ticari sürümleri ile birlikte yüklü olarak gelmekte, demo sürümünde ise harici olarak GitHub sayfası üzerinden yüklenmesi gerekmektedir.

IDAPython'ın kullanımı ile ilgili olarak internette çok sayıda olmasa da yeterli sayıda kaynak bulabilirsiniz. Bunlardan Ero Carrera'nın Introduction to IDAPython makalesini, ücretsiz The Beginner's Guide to IDAPython e-kitabını, Palo Alto'nun IDAPython yazı serilerini öncelikle okumanızı tavsiye edebilirim. IDA API kullanımı ile ilgili olarak da Hex-Rays'in IDAPython dokümanlarını inceleyebilirsiniz.

Bildiğiniz üzere zararlı yazılım analizine ilk olarak (çoğunlukla) statik analiz ile başlanmaktadır ve bu adımda zararlı yazılım üzerinde yer alan karakter dizileri (strings) GNU strings, Sysinternals strings vb. araçlarla incelenebilmektedir. Tabii sizin hangi adımlardan geçtiğiniz çok iyi bilen ve ileri seviye siber saldırılarda (APT) kullanılmak üzere zararlı yazılım geliştiren art niyetli kişiler buna karşın bu karakter dizilerinin çalışma

esnasında (runtime) çözülmesini (decode) sağlayan fonksiyonlar (string decoder) kullanmaktadırlar. Bu gibi bir durumla karşılaştığınızda örneğin zararlı yazılım üzerinde okunaklı olmayan (encoded string) 100 tane karakter dizisi var ise ilk iş olarak bu karakter dizilerini çözen ana fonksiyonu (string decoder) bulmak olmalıdır. Hata ayıklayıcıda (debugger) zararlı yazılımı çalıştırdıktan sonra çözme işlemini gerçekleştiren fonksiyonun başlangıcına ve sonuna kesme noktası (breakpoint) koyarak çözülen karakter dizilerini yazmaçlardan (register) anlık olarak elde edebilirsiniz. Teoride uygulanabilir olsa da pratikte her çözülen karakter dizisini bir kenara not almak veya programın akışında 5 karakter dizisi çözdükten sonra anti-vm, anti-debugger kontrollerine takıldığı için sonlanan hata ayıklayıcı bize zaman kaybettirebilir. Bu gibi durumlarda IDAPython eklentisi bizi bu çıkmazdan kurtabilir.

Konakladıkları otellerdeki Wi-Fi ağını kullanan üst düzey kurum çalışanlarının DarkHotel APT grubu tarafından uzun yıllardan beri hedef alındığı geçtiğimiz yıllarda haberlere yansımıştı. DarkHotel grubunun kullandığı zararlı yazılım ile benzerlikler taşıyan ve Pi Hediye Var #7 oyununa da konu olan Dubnium adındaki zararlı yazılım, Microsoft'un Threat Research & Response Blog'unda yer alan yazıda da belirtildiği üzere karakter dizilerini gizlemek için bir fonksiyon kullanıyordu.

Dubnium zararlı yazılımı ile ilişkili olan ve 0ac65c60ad6f23b2b2f208e5ab8be0372371e4b3 SHA1 hashine sahip olan sshkeypairgen.exe (Pi Hediye Var #7'de adı adobe-pdf-reader.exe olarak değiştirilmişti.) isimli zararlı yazılımı IDA ile incelediğimde, Microsoft'un yazısına konu olan karakter dizisi çözme fonksiyonuna (sub_1177036) benzer bir fonksiyonun bu yazılımda da olduğunu gördüm. sub_1177036 fonksiyonunu çağıran diğer (xrefs to) fonksiyonları listelediğimde sayının oldukça fazla olduğunu gördüm ki bu durum gerçekten karakter dizisi çözdüğüne dair bir işaret olabilirdi.

IDA - sshkeypairgen.exe C:\Users\Mert\Desktop\dubnium\sshkeypairgen.exe

File Edit Jump Search View Debugger Options Windows Help

No debugger

Library function Data Regular function Unexplored Instruction External symbol

Functions window

Function name	Address	Length	Type	String
sub_42B960	.text:00429ADC	00000005	C	%08x
sub_42BC40	.text:00429AE4	0000000A	C	\\%s\\%s\\%s
sub_42BC50	.text:00429AF0	00000008	C	YeljcehR
sub_42BCA0	.text:00429AFC	00000015	C	j[_dhIU(eo9)cMjikcf
sub_42BCD0	.text:00429B14	00000005	C	[Dwc
sub_42BD30	.text:00429B1C	0000000E	C	d_jedYIY(7MkU
sub_42BD70	.text:00429B2C	00000007	C	99EKAE
sub_42BD90	.text:00429B34	00000005	C	[fhk
sub_42BDE0	.text:00429B3C	00000009	C	D8N:#7EI
sub_42BEE0	.text:00429B48	0000000A	C	^[_AjdzI
sub_42BF20	.text:00429B5C	00000006	C	NNNN#
sub_42BFD0	.text:00429B64	0000000C	C	hkiGj_hlWi
sub_42C030	.text:00429B74	00000008	C	[_MbjhX
sub_42C110	.text:00429B7C	00000008	C	9?;HB#MBJ
sub_42C190	.text:00429B88	00000007	C	7INf7C
sub_42C1E0	.text:00429B90	00000009	C	ic_ZiFwD
	.text:00429B9C	00000009	C	+N\$;C\$
	.text:00429BA8	0000000E	C	ssh-2_rsa.pub
	.text:00429BB8	0000000E	C	ssh-2_rsa.prv
	.text:00429BC8	0000000E	C	[9LWch9ei^_dh
	.text:00429BD8	00000008	C	_ddMwD_CF
	.text:00429BE4	0000001F	C	hke[_WUhdUZZdfd_ZdUWoh]khUeed
	.text:00429BF4	00000019	C	[aUv_kZAMZT_khV_XlreedUjUj

Line 2777 of 6036

Output window

```

Python 2.7.6 (default, Nov 10 2013, 19:24:18) [MSC v.1500 32 bit (Intel)]
IDAPython v1.7.0 Final (serial 0) (c) The IDAPython Team <idapython@googlegroups.com>
-----
Using FLIRT signature: Microsoft VisualC 2-14/net runtime
Propagating type information...
4A61A9: propagate_stkargs: function is already typed
Function argument information has been propagated
The initial autoanalysis has been finished.
Python
AU: _idle Down Disk: 20GB

```

IDA - sshkeypairgen.exe C:\Users\Mert\Desktop\dubnium\sshkeypairgen.exe

File Edit Jump Search View Debugger Options Windows Help

No debugger

Library function Data Regular function Unexplored Instruction External symbol

Functions window

Function name	Address	Length	Type	String
sub_42B960	.text:00429AE4	00000005	C	aSSS
sub_42BC40	.text:00429AEE	0000000A	C	align 10h
sub_42BC50	.text:00429AF0	00000008	C	char aYeljcehR_[]
sub_42BCA0	.text:00429AF0	00000008	C	db 'Yeljce(hR_',0
sub_42BCD0	.text:00429AF0	00000008	C	DATA XREF: sub_48C8A5+C1
sub_42BD30	.text:00429AF0	00000008	C	sub_48E3E5+8C
sub_42BD70	.text:00429AFB	00000004	C	align 4
sub_42BD90	.text:00429AFC	00000015	C	char aJ_dhIUe09cMjikcf[]
sub_42BDE0	.text:00429AFC	00000015	C	db '][_dhIU(eo9)cMjikcf',0
sub_42BEE0	.text:00429AFC	00000015	C	DATA XREF: sub_48C8A5+DC
sub_42BF20	.text:00429AFC	00000015	C	sub_494490+93
sub_42BFD0	.text:00429B11	00000004	C	align 4

Line 5 of 7

xrefs to aYeljcehR_

Direction	Ty	Address	Text
Do...	o	sub_48C8A5+C1	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_48E3E5+8C	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_494490+83	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_4945C6+83	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_494CC9+91	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_49863D+E2	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"
Do...	o	sub_49883B+7F	mov ecx, offset aYeljcehR_;"Yeljce(hR_"

OK Cancel Search Help

Output window

```

Python 2.7.6 (default, Nov 10 2013, 19:24:18) [MSC v.1500 32 bit (Intel)]
IDAPython v1.7.0 Final (serial 0) (c) The IDAPython Team <idapython@googlegroups.com>
-----
Using FLIRT signature: Microsoft VisualC 2-14/net runtime
Propagating type information...
4A61A9: propagate_stkargs: function is already typed
Function argument information has been propagated
The initial autoanalysis has been finished.
Python
AU: _idle Down Disk: 20GB

```

IDA - sshkeypairgen.exe C:\Users\Mert\Desktop\dubnium\sshkeypairgen.exe

File Edit Jump Search View Debugger Options Windows Help

Library function Data Regular function Unexplored Instruction External symbol

Functions window

- sub_42B960
- sub_42BC40
- sub_42BC50
- sub_42BCA0
- sub_42BCD0
- sub_42BD30
- sub_42BD70
- sub_42BD90
- sub_42BDE0
- sub_42BEE0
- sub_42BF20
- sub_42BFD0
- sub_42C030
- sub_42C110
- sub_42C190
- sub_42C1E0

Graph overview

100.00% (-134,-20) (993,18) 00094166 00494D66: sub_494CC9+9D (Synchronized with Hex View-1)

```

sub_494CC9 proc near
var_544= dword ptr -544h
var_524= dword ptr -524h
var_520= dword ptr -520h
var_51C= dword ptr -51Ch
String= byte ptr -518h
Dst= byte ptr -517h
var_410= byte ptr -410h
var_40F= byte ptr -40Fh
var_10= dword ptr -10h
var_C= dword ptr -0Ch
var_4= dword ptr -4

; FUNCTION CHUNK AT 004B2E58 SIZE 0000000B BYTES

push 0FFFFFFFh
push offset SEH_494CC9
mov eax, large fs:0
push eax
sub esp, 51Ch
mov ___security_cookie, esp
xor eax, esp

```

loc_4B2E58:
lea ecx, [ebp-524h]
jmp ?_Tidy0?Vector@PAXU?Allocator@PAXUStd00std
; END OF FUNCTION CHUNK FOR sub_494CC9

Output window

Python 2.7.6 (default, Nov 10 2013, 19:24:18) [MSC v.1500 32 bit (Intel)]
IDAPython v1.7.0 final (serial 0) (c) The IDAPython Team <idapython@googlegroups.com>

Using FLIRT signature: Microsoft VisualC 2-14/net runtime
Propagating type information...
4A61A9: propagate_stkargs: function is already typed
Function argument information has been propagated
The initial autoanalysis has been finished.

Python

Python

AU: idle Down Disk: 20GB

IDA - sshkeypairgen.exe C:\Users\Mert\Desktop\dubnium\sshkeypairgen.exe

File Edit Jump Search View Debugger Options Windows Help

Library function Data Regular function Unexplored Instruction External symbol

Functions window

- sub_42B960
- sub_42BC40
- sub_42BC50
- sub_42BCA0
- sub_42BCD0
- sub_42BD30
- sub_42BD70
- sub_42BD90
- sub_42BDE0
- sub_42BEE0
- sub_42BF20
- sub_42BFD0
- sub_42C030
- sub_42C110
- sub_42C190
- sub_42C1E0

Graph overview

100.00% (-134,1101) (665,3) 00094166 00494D66: sub_494CC9+9D (Synchronized with Hex View-1)

```

lea eax, [esp+53Ch+var_40F]
push 3FFh ; Size
push ebx ; Ual
push eax ; Dot
call _memset
add esp, 8
lea edx, [esp+540h+String]
mov ecx, offset aVeljceHR_ ; "Veljce(hR_"
mov ebp, ebx
push 105h ; int
call sub_497036
lea edx, [esp+544h+var_410]
mov [esp+544h+var_544], 400h ; int
mov ecx, offset dword_42A8F0 ; Str
call sub_497036
lea eax, [esp+544h+var_524]
push eax ; int
lea edx, [esp+548h+var_410] ; lpString
lea ecx, [esp+548h+String] ; lpString
call sub_49953B
mov esi, [esp+548h+var_524]
add esp, 0Ch
test eax, eax
jz short loc_494D84

```

mov eax, [esp+53Ch+var_520]

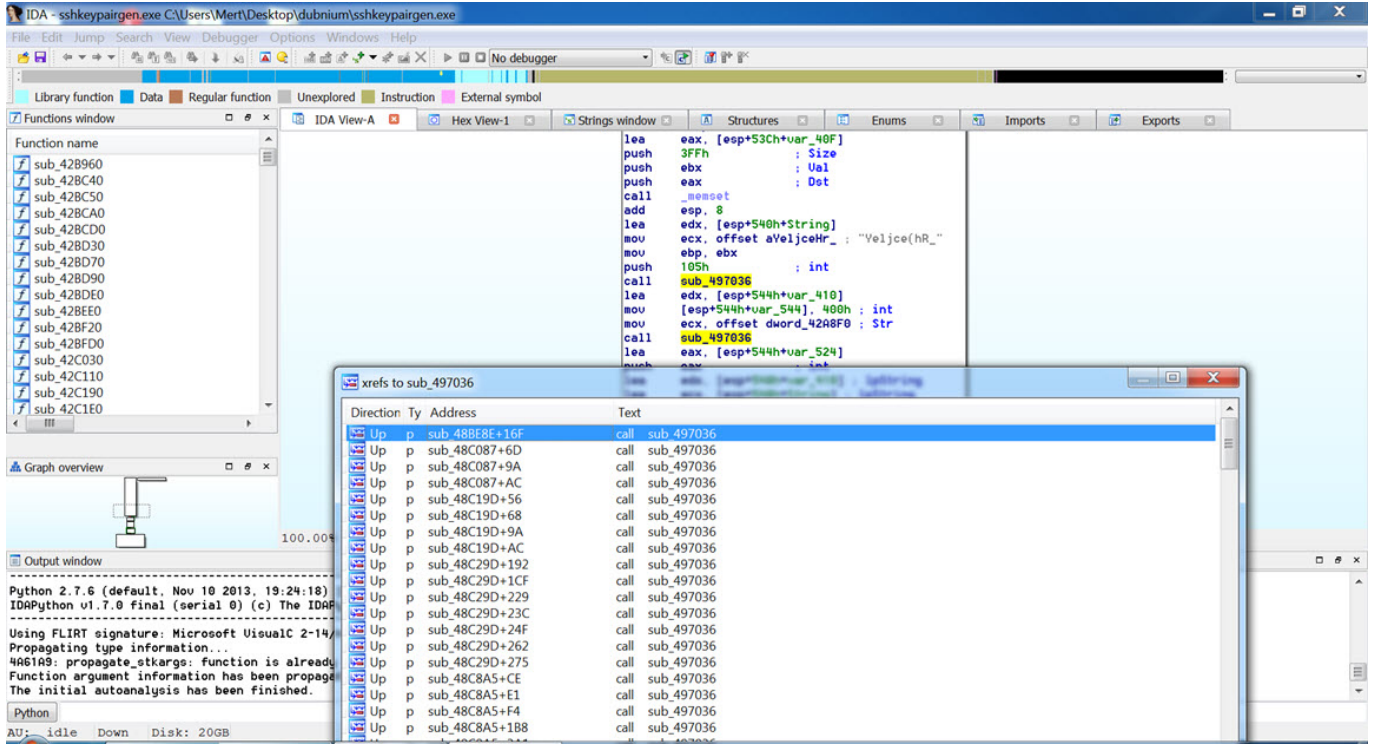
Output window

Python 2.7.6 (default, Nov 10 2013, 19:24:18) [MSC v.1500 32 bit (Intel)]
IDAPython v1.7.0 final (serial 0) (c) The IDAPython Team <idapython@googlegroups.com>

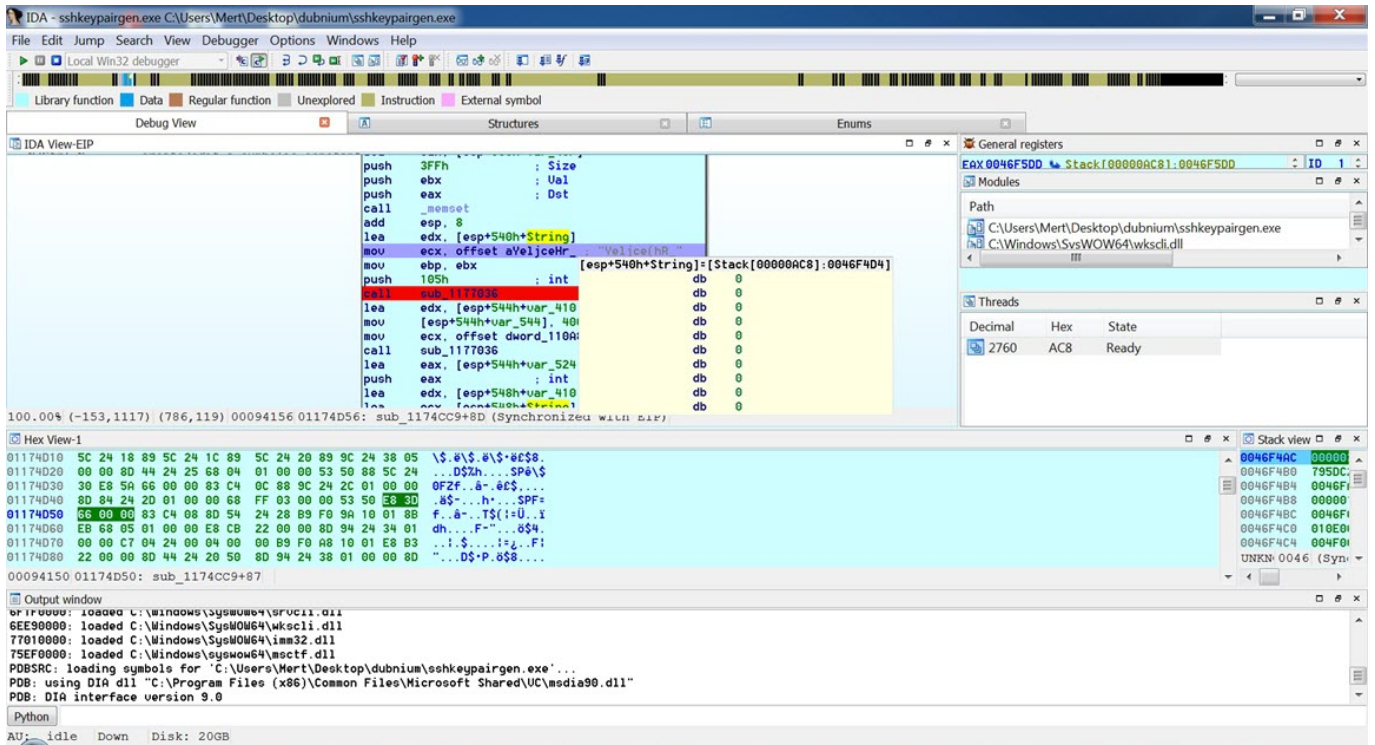
Using FLIRT signature: Microsoft VisualC 2-14/net runtime
Propagating type information...
4A61A9: propagate_stkargs: function is already typed
Function argument information has been propagated
The initial autoanalysis has been finished.

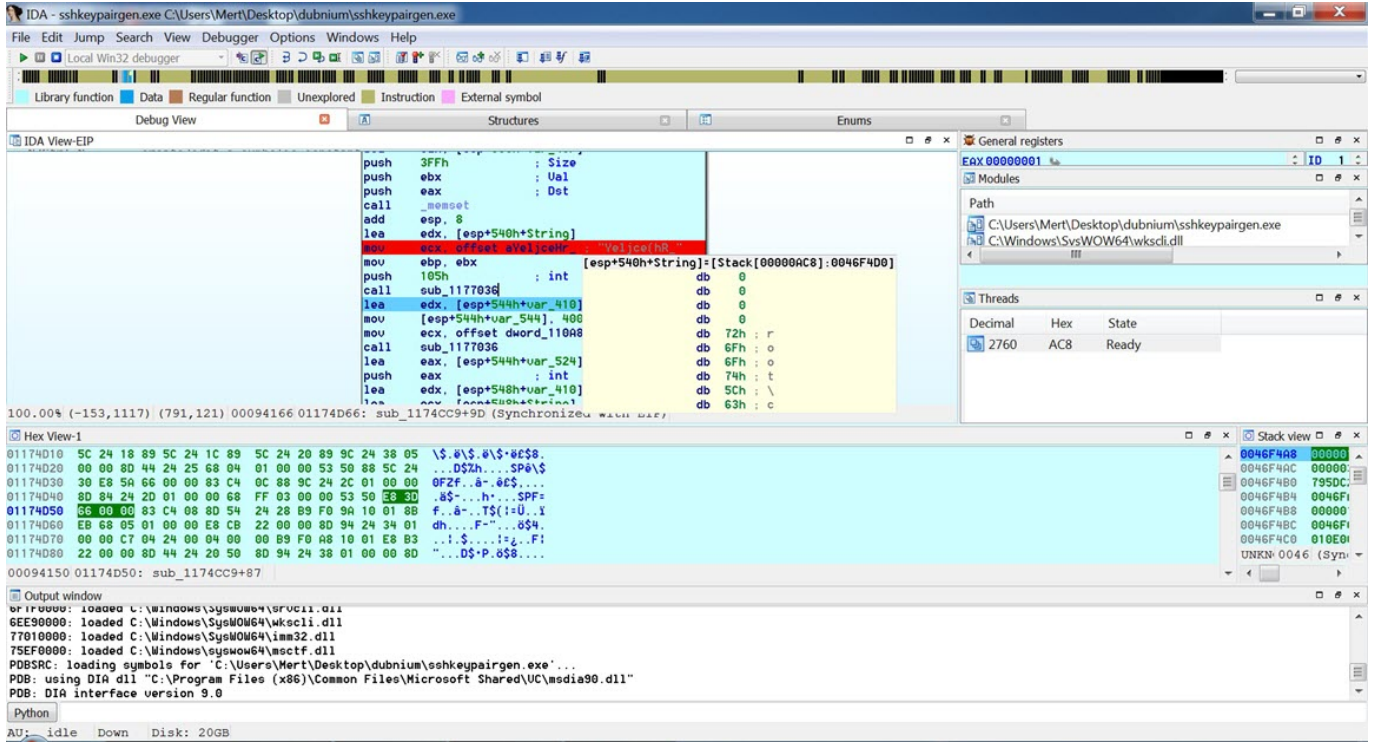
Python

AU: idle Down Disk: 20GB

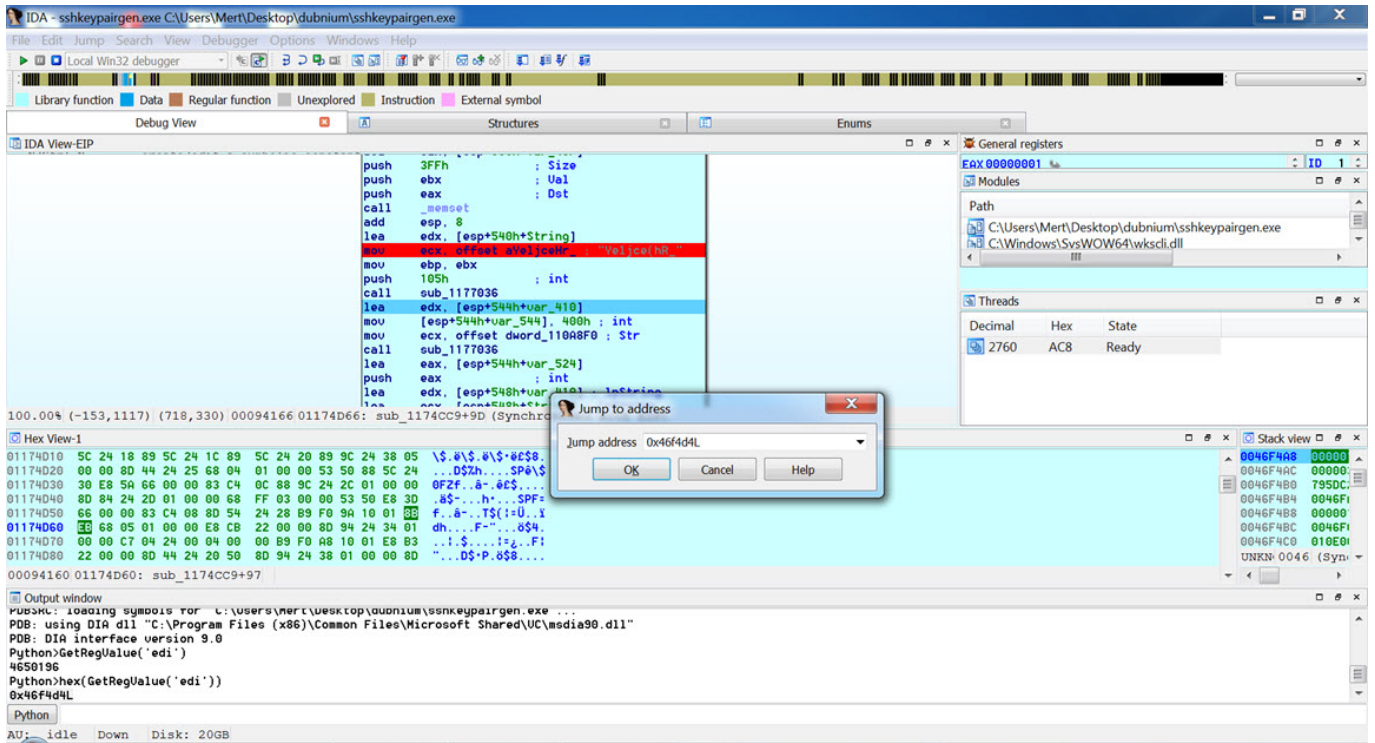

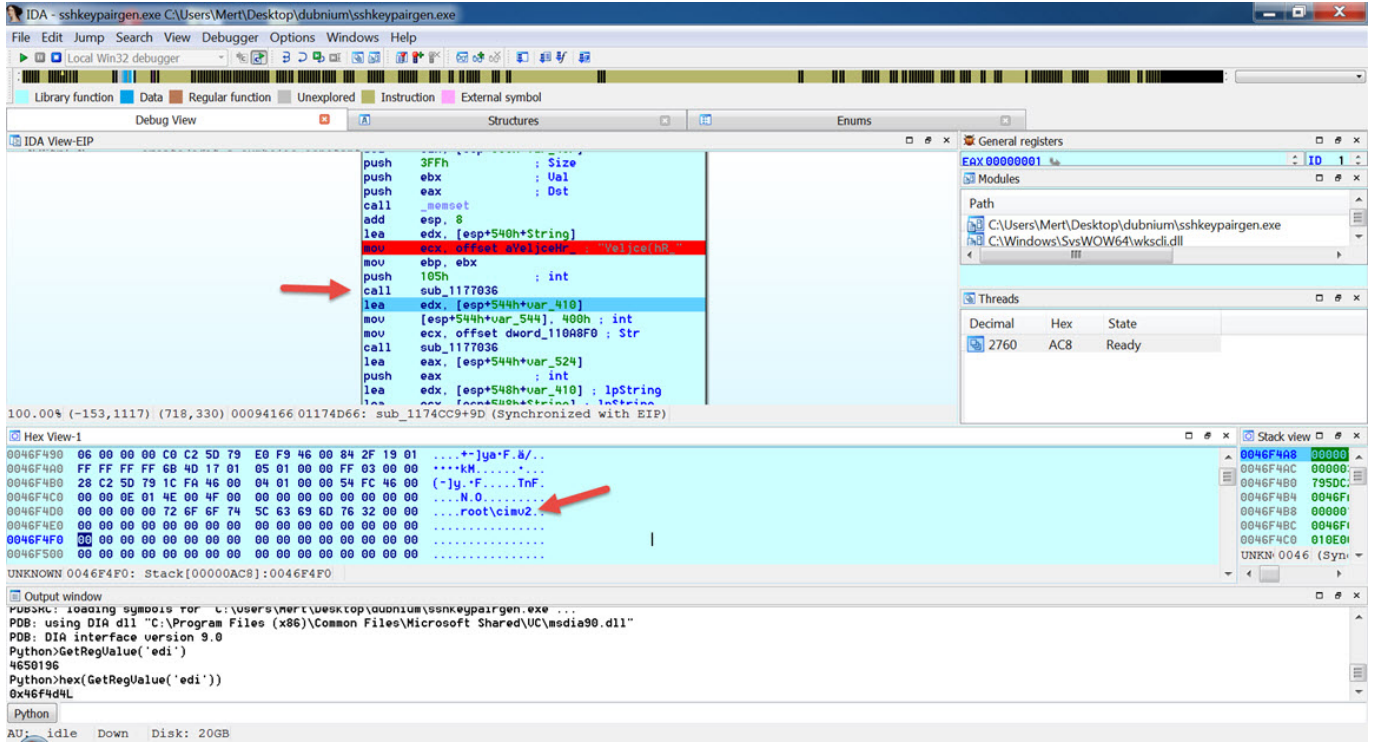
Doğrulama adına sub_1177036 fonksiyonunu çağıran fonksiyonlardan sub_1174CC9 fonksiyonu üzerinde ilerlemeye karar verdim. Karakter dizisini çözen fonksiyonun öncesine (ecx yazmacına Yeljce(hR_ değerinin kopyalandığı) ve sub_1177036 fonksiyonunun çağrıldığı (call sub_1177036) komutun sonrasına (lea edx, [esp+554h+var_410]) kesme noktası koyduktan sonra hata ayıklama (debug) adımına geçtim.

sub_1177036 fonksiyonu çağırıldıktan sonra çözülen karakter dizisinin (string) EDI yazmacında (register) yer aldığını gördüm.

Bunu tespit ettikten sonra IDAPython ile manuel olarak gerçekleştirdiğim adımları otomatik olarak gerçekleştirecek bir betik hazırlamaya karar verdim.

Betik temel olarak şu adımları gerçekleştiriyor;

1. Gizlenmiş karakter dizisini çözen sub_1177036 fonksiyonunun çağrıldığı sub_1174CC9 fonksiyonun girişine kesme noktası (breakpoint) koyuyor.
2. Yeljce(hR_ gizlenmiş karakter dizisini ECX yazmacına kopyalayan komutun üzerine kesme noktası (breakpoint) koyuyor. (mov ecx, offset Yeljce(hR_))
3. Karakter dizisini çözen fonksiyona (sub_1177036) iletilen tüm gizlenmiş (encoded) karakter dizilerini teker teker tespit ediyor.
4. Döngü içine girerek sub_1174CC9 fonksiyonunda yer alan ve Yeljce(hR_ gizlenmiş karakter dizisinin yer aldığı adresi (offset Yeljce(hR_)), tespit ettiği diğer bir gizlenmiş karakter dizileri ile teker teker değiştiriyor ve karakter dizisini çözen fonksiyona iletiyor.
5. Gizlenmiş karakter dizisi fonksiyon içinde çözüldükten sonra EDI yazmacından çözülmüş karakter dizisini okuyor ve sub_1174CC9 fonksiyonunun başına dönüyor ve aynı adımlardan tekrar geçiyor.

```
public start
start proc near
call security_init_ssosrv
jmp $+5

$LN13:
mov ecx, [ebp-14h]
mov eax, [ecx]
mov eax, [eax]
mov [ebp-20h], eax
push ecx
push ecx
call __scptFilter
pop ecx
pop ecx
$LN23:
ret
```

```
Python | s find_function() find_enstr() find_boundary() start() # Patch encoded string with the next encoded one, decode it and then show it to me ; m = 0 for i in enc_arr: patch(i) find_destr(m) m = m + 1 # time.sleep(1) print "Decoded %s strings" % (m)
```

```
lea eax, [esp+53Ch+var_40F]
push 3FFh ; Size
push ebx ; Val
push eax ; Dest
call __memset
add esp, 8
lea edx, [esp+540h+String]
mov ecx, offset off_10DB220 ; "Veljce(hR_"
mov ebp, ebx
push 105h ; int
call sub_1147036
lea ebx, [esp+544h+var_544]
mov [esp+544h+var_544], 400h ; int
mov ecx, offset dword_10DB220 ; String
call sub_1147036
```

```
Python | s find_function() find_enstr() find_boundary() start() # Patch encoded string with the next encoded one, decode it and then show it to me ; m = 0 for i in enc_arr: patch(i) find_destr(m) m = m + 1 # time.sleep(1) print "Decoded %s strings" % (m)
```

Sonuç olarak bu örnekten yola çıkacak olursak, IDAPython eklentisi ile güvenlik araştırmasında, zararlı yazılım analizinde zaman alabilecek süreçleri hızlandırabilir, çalışmanız için değer üretebilecek çıktılara kısa bir sürede ulaşabilirsiniz.

Bir sonraki yazıda görüşmek dileğiyle herkese güvenli günler dilerim.

Not: GitHub sayfam üzerinde hazırlamış olduğum Dubnium String Decoder isimli betiği bulabilir ve yazı boyunca anlattıklarımın kısa bir özetini kayıt etmiş olduğum aşağıdaki olduğum videoda izleyebilirsiniz.